UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sexta e[st] magnifica[n]da carnis austeritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

placere nō pñt. Vñ.j. Jo.iiij. Qui hūerit ſubam mōi hui⁹ ⁊ vi.fra.ſuū nec. ha.⁊ cl. vi.ſua ab eo: quō cha.dei ma.in illo: Hec ibi. Fuit ꝑfecto i btō martio erga oēs maxima pietas ⁊ benignitas. Sūt eq̄dē aliq̄ benigni ſocijs ⁊ amicis: ſed nō extraneis. Alij v̄o etiā extraneis: nō tñ moleſtātib⁹: ſed martin⁹ etiā benign⁹ fuit moleſtātib⁹ ſicut latroni q̄ eū cepat. Itē cū eſſet pōtifex īpune ſepe a cleric̄ ledebaẗ: nec ꝓpt̄ h̄ eos a ſua charitate repellebat. Nemo illū vnq̄ȝ vidit iratū: nemo merētē: ſȝ ⁊ neq̄ȝ ridentē: nūq̄ȝ in illi⁹ ore niſi chr̄s: nūq̄ȝ i illi⁹ corde niſi pietas: niſi pax: niſi mia inerat. Legit̄ q̄ȝ in dial. ſeueri ⁊ galli q̄ȝpatiēter et q̄ſi mut⁹ ſuſtinuit g̃uiſſima v̄bera a militib⁹ de cōtra veniētib⁹: ⁊ q̄ benign⁹ ⁊ miſericors fuit eis parcēdo ſibi ⁊ idulgēdo ⁊ ſuos eq̄s licētiando q̄ adeo fixi manebāt: vt q̄ntūcūq̄ȝ flagellaret̄ moueri nō poſſet vide legēd. Itē mirā ꝯpaſſionē ⁊ benignitatē erga delinq̄ntes hēbat: q̄ȝ oēs penitere volētes ſuauiſſime recipiebat: vñ ⁊ cum ſup h̄ diabol⁹ eū rephēderet: rñdit. Si tu ipe o miſ̄abilis ſi penitere velles: ego tibi ꝯfiſus in dño miaȝ pollicerer. Sim⁹ itaq̄ȝ inuicē benigni ⁊ miſ̄icordes exēplū martini imo poti⁹ ⁊ ipi⁹ chr̄i ꝯſiderātes Ep̄h. iiij. Eſtote iuicē benigni: miſcōes donātes inuicē ſicut et de⁹ in chr̄o donauit vobis Hec ibi. Alit̄ q̄ ꝓpe d̄o placere ñ poſſum⁹ niſi iuicē benigni ⁊ miſcōes fuerim⁹. imo d̄r Ja.ij. Judiciū ſiñ mi.fi.ei q̄ ñ fe.mi. et Matt.xviij. Seru⁹ neq̄ȝ q̄ noluit miſ̄eri ꝯſui ſui iuſſus eſt tradi tortorib⁹ ⁊c̄.

Quinta ꝑfectio virtuoſa

ꝓpter quā btūs martin⁹ deo placuit ē ꝯtēplāda diue charitatȝ ſublimitas. Sane q̄ deū diligit deo placȝ ⁊ a deo dil̄igit̄. Prouerb. viij. Ego diligētes me dil. Et Joā. xiiij. Qui dil. me dili. a pa. meo ⁊ eg. di. eū. ⁊c̄. Fuit āt in btō mar. excellētia q̄dā charitatȝ ad deū. Magna q̄dē eſt charitas q̄ exponit ſua. Can. vlti. Fortȝ ē vt mors dilectio: q̄ȝ vicȝ oia ꝯpellit expōere: ⁊ h̄ ꝑ di amore fecit martin⁹. Maior eſt q̄ exponit corp⁹ ꝓpū. Ro. viij. Cert⁹ ſū q̄ȝ neq̄ȝ mors ſepabit a charitate dei. Et hāc hūit martin⁹ q̄ m̄ltis tribulatōib⁹ imo ⁊ morti corpus volūtarie obtulit Maxia aūt eſt que ſpiṁ ⁊ volūtatē totalr̄ deo offert in holocauſtū. Bern. Sūm⁹ grad⁹ charitatȝ eſt ſeipm relinq̄re ꝓpter deū Hec ber. Et h̄ fecit martin⁹ ꝑ religiōis ꝓfeſſiōȝ ⁊ in illo ſācto ꝓpoſito firm⁹ ꝑſeuerauit vſq̄ȝ ad mortē Vñ cū indicaret diſcipulis ſe iā reſolui: et oēs flentes dicerēt: Cur nos p̄r deſerȝ ⁊c̄. Ille mot⁹ eoꝝ fletib⁹ flens q̄q̄ȝ ſic orauit. Dñe ſi adhuc ꝑp̄lo tuo ſū n̄cari⁹ nō recuſo laborem: fiat volūtas tua. Imitātes itaq̄ȝ gl̄ioſuȝ hūc viꝝ ſatagam⁹ deū ex toto corde diligere ⁊ volūtatē nr̄aȝ oino ſibi ſubijcere ſi deo volum⁹ placere: q̄ȝ vt d̄r Aug. Ve miſere aie q̄ chr̄m nō amat: arida manet ⁊ miſera: ꝑdit q̄d viuit q̄ deum nō diligit. Hoc ille.

Sexta ꝑfectio virtuoſa ē

magnificāda carnis auſteritas. Q̄ȝ aūt ꝑ hāc hō placeat deo ptȝ q̄ȝ paul⁹ ne deo diſpliceret ⁊ ab eo reprobaret̄ caſtigabat corpus ſuū. Vñ dicebat.j. Coꝝ.ix. Caſtigo corp⁹ meū ⁊ in ſ̄ui. redi. ne forte cū alijs ꝑdicaueri ipe reprob⁹ efficiar. ⁊ idē ad Ro. xij. Exhibeatȝ corꝑa ve. hoſtiā vi. d̄o pla. Hec ibi. Fuit aūt in btō mar. maxia carnis auſteritas. Bona q̄dē ē ꝑſantia i abūdātia Phil. iiij. Scio abūdare. Melior āt eſt paria in penuria Phil. iiij. Et penuriā pati. Sed optia eſt obſ̄uātia volūtaria in opie ⁊ auſteritas in abūdātia. Bern. Nō martyriū graui⁹ q̄ȝ inter epulas eſurire: inter veſtes algere: inter diuitias paupertatē ſuſtinere: Hec ille. Hec auſteritas fuit in martino q̄ ep̄s fact⁹ candē auſteritatē ⁊ ſobrietatē ſ̄uauit quā ſ̄uauerat monach⁹ Fuit aūt ſibi ipi auſter⁹ multū tripliciter.

Primo in victu q̄ȝ in mōaſterio cū frib⁹ ſuis radices herbaꝝ mādUcabat ⁊ aquā bibebat: nec guſtabat vinū niſi forte cā infirmitatis: ⁊ q̄ſi q̄tidie ieiunabat: groſſū panē hora nona cōedebat. Scdo in veſtitu: q̄ȝ die ac nocte ciliciū deferebat. Tertio in lecto ſiue in ſtratu. Cōſueuerat eīm nuda humo cilicio ſupiecto cubare ⁊ dormire. Refert autē Seuerus in epiſtola ad Euſebiū: Q̄ȝ cū martin⁹ in q̄ndam ſuam dioceſim veniſſet ⁊ clerici ſibi lectū m̄lto ſtramie ꝑparaſſet: ille ibi q̄eſcēs iſuetā molliciē ꝑhorreſcens: ſurgēs ſtramētū oē ꝓiecit ⁊ ſe ſuper nudam humum collocat

uit. Circa mediā ꝑo noctē tota illa palea igne ſuccēdit: ꝛ martin⁹ excitatus dū exire tētaret ſꝫ neqret ab igne capit. Rediēs ꝑo ad ſolitū orōnis ↄfugiū ꝛ cruc̄ faciēs ſigculū i medio ignis itact⁹ ꝑmāſit. Monachi igit excitati ↄcurrūt ꝛ martinū quē iam ↄſūptū putabāt ḋ medio flāmaꝝ illeſuꝫ educūt. Ita cū b. martin⁹ moleſtia febriū affligeret ꝛ iā virib⁹ corꝑis deſtitueretur ꝛ rogaret a diſcipul' vt i lecto ſuo vbi i ciere ꝛ cilicio ḋcubabat ſtramētū aliqḋ poneret: rn̄dit. Nō decꝫ filij chriānū niſi i cinere ꝛ cilicio mori. Ego ſi vob̄ aliḋ exēplū ꝓbuero: ipe peccaui. Cūqꝫ ſupin⁹ ſꝑ iaceret ꝛ a ꝓbr̄is rogaret vt ſaltē corpuſculuꝫ mutatiōe laterꝫ releuaret. Sinite me (iqt) frēs ſinite celū poti⁹ rſpicere qꝫ trā vt ſpūſ dirigat ad dn̄m. Satagite itaqꝫ ꝑ virib⁹ carnē exēplo martini macerare: qꝛ dr̄ Ro. viij. Si ſm carnē vixeritis moriemini.

Septīa ꝑfectio virtuoſa

xp̄ē quā deo placuit ē obſuāda ḋuotiōis aſſiduitas Judith. viij. ꝛ ix. Hūliū ꝛ māſuetoꝝ ſꝑ tibi placuit ḋꝓcatio. Btūs martin⁹ ſꝑ aut orōni aut lectōi inſiſtebat. Inter legēdū aūt ꝛiter operādū nūqꝫ aīm ab orōne laxabat. Vn̄ ꝛ ḋ ipo cātat. Oculis ac manib⁹ i celū ſꝑ intētus inuictū ab oratōe ſpm̄ nō relaxabat. Imitemur igit martinū in orōis aſſiduitate ꝛ mētis ḋuotiōe vt ḋo placere mereamur. Ber. Nēo puipēdat orōnē ſuā qm̄ ipe ad quē oram⁹ nō puipēdit eā. Hec ille. Et Lu. xj. Pr̄ vr̄ celeſtiꝫ dabit ſpm̄ bonū petētib⁹ ſe. Sic itaqꝫ dictū ē ḋ ꝟtuoſa ꝑfectiōe bti marti xp̄ē quā marie placuit ḋo: ꝛ eccīaꝫ illuſtrauit ſue mire ſcitatꝫ exēplo. Vn̄ de eo dicere poſſum⁹ qḋ ſcribit Eccī. l. q̄ſi ſol refulgēs ſic ille effulſit in tēplo ḋi. Hec ibi.

Tertia ē excellētia glīoſe manifeſtatōis. Et hec ē manifeſta euidētia q̄ nob̄ ↄſtat btm̄ mar. ḋo marie placuiſſe: qꝛ vicꝫ dn̄s tā glīoſe manifeſtauit ꝑfectōꝫ ꝟtutꝫ. ſ. ſcitatis bti martini: ꝛ euꝫ mltipl̄r honorificauit ac venerādū nob̄ oſ̄dit. Iuxta ꝓmiſſuꝫ ſaluatoris. Jo. xij. Si qs mihi miſtrauerit honorificabit eū pat̄ me⁹ q̄ ē in cel'. Honorificauit itaqꝫ dn̄s btm̄ martinū manifeſtādo glīoſe collataꝫ ſibi grām ꝛ ꝟtuoſaꝫ eius ꝑfectōꝫ ꝛ qꝫ ſigtus atqꝫ placēs ḋo fuerit. Et h̄ ꝓcipue per ſeptim teſtimonia.

Primū ē teſtimoniū diue ↄmēdatiōis.
Scōm ē mirabil' apparitiōis.
Tertiū ē ſpēalis viſitatiōis.
Quartū ē miracl'oſe coruſcatōis.
Quintū ē glīfice clarificatiōis.
Sextū ē angelice modulatiōis.
Septimū ē admirāde intumulatiōis.

Primū igit ē teſtimoniū

diue cōmēdatiōis: qꝛ vicꝫ ipe dn̄s ſibi apparēs indut⁹ ꝑte illa chlamydis quā btūs martinus paupi dederat corā angel' eū cōmēdauit dicēs. Martinus adhuc cathecumin⁹ hac me veſte ↄtexit. Vn̄ b. Ambroſi⁹ ḋ ſcō martino ſic ait. Btūs martinus ita ꝑfectus inuētus ē vt chr̄m texiſſꝫ in paupe: ꝛ veſte quā egen⁹ acceperat mūdi dn̄m induiſſet. O felix largitas quā diuinitas opat. O clamydis glīoſa diuiſio q̄ militē ↄtexit ꝛ regē. O ineſtimabile donū qḋ veſtire meruit deitatē. Digne huic dn̄e ↄfeſſiōis tue ꝓmia ↄtuliſti. Digne ei arrianoꝝ ſubiacuit feritas. Digne amore martyrij ꝑſecutoris tormēta non timuit. Quid erit ꝓ oblatiōe integri corꝑis recepturꝰ q̄ ꝓ quātitate veſtis exigue veſtire deū meruit ꝛ videre. Hec ille.

Scōm eſt teſtimoniū mirabilis apparitiōis.

Nā ſic legit in dial'. ſeuerꝫ galli cū in q̄dā feſtiuitate martinus ad eccl'aꝫ prexiſſet miſſaꝫ celebratur⁹ ꝛ ſicut ſuꝑdictū ē tunica ꝓpria ſe exuto paupere quedā veſtitiſſꝫ ꝛ archidiacon⁹ moneret eū vt ad ſolēnia peragēda ꝓcederet: ille ḋ ſe loq̄ns ſe ire ñ poſſe rn̄dit donec paup veſtē accipiat. Archidiacon⁹ ꝑo ñ intelligēs qꝛ cū extrinſecus capa tectus eſſet ipm nudū interi⁹ nō videbat: pauperē nō adeſſe cauſat. At ille mihi inq̄t veſtꝫ deferat ꝛ paup nō deerit veſtiēd⁹. Cōpulſus ille ad foꝝ vadit ꝛ vilē tunicā ꝛ curtā q̄ penula. i. pene nll'a dr̄ afferēs an̄ pedes martini iratus ꝓiecit. Quā ille ſecrete induit: cui⁹ manice vſqꝫ ad cubitū: ꝛ lōgitudo vſqꝫ ad genu ꝓtēdebat. Et ſic miſſaꝫ celebratur⁹ ꝓceſſit. Dū āt miſſaꝫ celebraret: glob⁹ igne⁹ ſuꝑ caput eius apparuit ꝛ a mltis ibidē viſ⁹ fuit. Jō ↄpar aplis dr̄ ꝑ ꝑt deſcēſuꝫ ſpūſſcti ſuꝑ eū i ſpe ignis. In